

## **CONTINGUTS DE CICLE MITJÀ:**

### **LLENGUA CATALANA**

#### **Dimensió comunicativa**

##### **Parlar i conversar**

- Participació en les converses a l'aula: discussió de problemes, explicació de vivències...
- Participació en diàlegs, debats.
- Expressió de la pròpia opinió. Defensa de la opinió pròpia o contradir la d'un altre.
- Respecte per les normes de comunicació oral: torn de paraula, to de veu, ritme...
- Exposició de temes amb ordre, de forma entenedora.
- Exposició de temes utilitzant suports visuals.
- Exposició vigilant el to de veu, la gesticulació.
- Exposició a partir d'un guió (i amb la possibilitat de càmera de vídeo al davant).
- Ús d'un llenguatge no discriminatori.
- Elements no verbals adequats a la situació comunicativa.

##### **Escoltar i comprendre**

- Comprensió dels missatges orals en situacions de comunicació a l'aula, en accions d'aprenentatge.
- Comprensió de missatges orals audiovisuals i/o informàtics i valoració de la informació que aporten.
- Reelaboració i explicació d'una exposició que s'ha escoltat en un mitjà audiovisual, informàtic o als mitjans de comunicació.
- Interès, respecte, audició reflexiva davant les intervencions dels altres.

##### **Llegir i comprendre**

- Comprensió de les informacions escrites.
  - Planificació
  - Anticipació
  - Idea principal
  - Identificació de mots
  - Inferències
  - Relació de fragments
  - Identificació de signes del text

- Lectura, comprensió i anàlisi de relats de documents audiovisuals i dels mitjans de comunicació.
- Respondre a preguntes de comprensió que impliqui reelaborar els coneixements/la informació.
- Ús d'estratègies lectores: lectura individual silenciosa i lectura en veu alta.
- Interès per llegir diferents tipus de textos: rètols, avisos, notícia d'un diari...
- Coneixement del funcionament d'una biblioteca.
- Iniciació a la recerca d'informació per Internet: ús de d'hipertext i enllaços.
- Interès per textos escrits com a font d'informació i de comunicació d'aprenentatges i vivències.
- Sentit crític davant de publicitat, informatius, relats de ficció.

### **Escriure**

- Producció de textos: narratius, descriptius, explicatius, instructius...
- Tipologies textuais: diferències a l'hora d'organitzar un text segons si és notícia, explicació, recepta...
- Organització del text perquè sigui coherent. Aplicació de coneixements lèxics i gramaticals.
- Programari de tractament de textos d'edició gràfica i de presentació que permeti:
  - escriure un text
  - inserir imatges
  - fer un esquema amb l'ordinador
- Ús del correu electrònic per comunicar-se.
- Fer esquemes o imatges per expressar idees de forma sintètica.
- Procés reflexiu en l'escriptura: pensar, escriure i revisar.
- Valoració dels propis avenços en l'escriptura de textos.
- Consciència de les pròpies mancances en l'escriptura de textos.
- Interès per una bona presentació.
- Interès per aplicar els coneixements ortogràfics.
- Sentit estètic en la presentació formal.

### **Coneixements del funcionament de la llengua i el seu aprenentatge**

- Observació de les diferències entre llengua oral i escrita.
- Tipus de textos audiovisuals segons la seva funció: notícia, anunci, reportatge, ficció.
- Introducció als elements bàsics del llenguatge audiovisual.

- Coneixement i ús de les regles ortogràfiques treballades a Cicle Inicial.
- Coneixement i ús de les normes ortogràfiques constants (que no tenen excepcions)
- Memorització de mots amb dificultat ortogràfica d'ús habitual.
- Ús dels signes de puntuació més bàsics: punt final, coma, interrogant, admiració, dos punts i guió.
- Transformació de frases per comprovar la relació entre puntuació, entonació i significat.
- Introducció a l'accentuació.
  - Reconeixement de les síl·labes d'un mot
  - Accent greu i accent agut
  - Reconeixement de paraules agudes, planes i esdrúixoles.
- Ús de terminologia gramatical:
  - nom                      · femení                      · passat
  - verb                      · article                      · present
  - oració                      · singular                      · futur
  - masculí                      · plural
- Observació del funcionament de la llengua:
  - derivació                      · composició                      · sentit global
  - sinònims                      · polisèmia                      · família de paraules
- Reconeixement en un text de:
  - articles    · connectors    · noms    · adjectius    · verbs
- Diferenciació d'un enunciat en passat/ present/ futur.
- Comparació i transformació d'enunciats.
- Ús de recursos per millorar el treball escrit personal:
  - consultar al diccionari
  - memorització
  - orientar-se a partir del coneixement de la llengua (analogia, família de paraules...)
- Introducció als diccionaris i connectors dels programaris de tractament de textos.
- Progressiva autonomia en l'aprenentatge:
  - reflexió sobre el procés
  - acceptació de l'error
  - autocorrecció
  - autoavaluació
- Valoració del progrés en l'escriptura.

- Confiança en les pròpies capacitats.
- Reconeixement de la importància de l'ortografia per comunicar-se amb els altres.

### **Dimensió literària**

- Adquisició de l'hàbit lector a partir de l'ús de molts estímuls:
  - audició                    · lectura i memorització de textos                    · poemes                    · cançons
  - refranys i dites                    · biblioteca d'aula i escola                    · revistes escolars
  - gravacions                    · ús de mitjans audiovisuals                    · dramatitzacions
- Lectura conjunta guiada per a aprendre i interpretar el llenguatge literari:
  - derivació                    · composició                    · sentit figurat                    · frases fetes o refranys
  - interpretació de locucions                    · descobrir el ritme i la rima (en poesia o cançó)
- Lectura, anàlisi i reconeixement dels elements claus de la narració de relats audiovisuals adequats a l'edat.
- Ús d'estratègies de comprensió lectora per a la comprensió en la lectura individual silenciosa o en veu alta, en petit grup i en gran grup.
- Entonació i ritme adequats per a cada tipus de text.
- En la lectura en veu alta: control de la pronunciació, to de veu i entonació perquè tots ho entenguin.
- Escriptura de poemes per comunicar sentiments, emocions... utilitzant el llenguatge poètic: adjectius, comparacions, sentits figurats.
- Escriptura de contes i textos narratius fent atenció a què hi ha d'haver una situació inicial, un nus i un desenllaç.
- Escriptura de jocs lingüístics: embarbussaments, cal·ligrames, rodolins, etc.
- Elaboració de missatges creatius i crítics mitjançant associacions d'imatges i d'imatges i sons. Possibilitat d'associació amb textos escrits.
- Dramatització de contes i altres textos literaris.
- Reconeixement de les dades bàsiques d'un llibre: autor, adaptador, traductor, il·lustrador, editorial, col·lecció.
- Reconeixement dels principals agents de producció d'un relat de ficció audiovisual: director, guió, actors i música.
- Coneixement del funcionament de la biblioteca per saber trobar llibres adequats a l'edat i temes del seu interès.

- Consulta de biblioteques virtuals per trobar-hi novetats, síntesis de llibres, recomanacions o obres d'un tema o autor determinat.
- Interpretació del sentit de les il·lustracions (colors, tècnica, estil) en referència al text.
- Expressió de la opinió crítica de la lectura d'un llibre.
- Participació en les converses, debats o presentacions de llibres al grup classe.

## **LLENGUA CASTELLANA**

### **Dimensió comunicativa**

#### **Parlar i conversar**

- Participació activa en interaccions amb el grup o mestre en qualsevol situació comunicativa de l'aula, aportant idees, reflexionat sobre el que diuen els altres, arribant de forma guiada a organitzar un aprenentatge o un tema, respectant les normes que regeixen la interacció.
- Producció de textos orals i audiovisuals (descripcions, explicacions, justificacions, presentacions de temes) amb preparació prèvia utilitzant recursos adequats (to de veu, gesticulació, suports visuals).
- Expressió d'emocions i sentiments utilitzant recursos verbals i no verbals adequats.
- Interès per expressar-se oralment amb pronunciació i entonació adequades a la situació comunicativa.
- Adequació del llenguatge i dels aspectes no verbals de la comunicació a la situació comunicativa.
- Ús d'un llenguatge no discriminatori i respecte per les diferències de gènere.

#### **Escoltar i comprendre**

- Comprensió d'informacions de missatges i explicacions orals en diferents contextos i activitats d'aula.
- Comprensió de textos orals de mitjans de comunicació audiovisual, informàtics, per obtenir informació i per aprendre.
- Reelaboració i explicació d'exposicions fetes per altres persones o que s'han sentit en els mitjans de comunicació o informàtics.
- Interès, respecte i audició reflexiva davant les intervencions dels altres.

#### **Llegir i comprendre**

- Comprensió de les informacions de diferents tipus de text relacionats amb temes treballats, tot utilitzant estratègies que els ajudin a comprendre i a relacionar el que diu el llibre amb els coneixements que tenen del tema.

- Resposta a preguntes sobre textos que llegeixen, la resposta a les quals comporti reelaboració, relació amb els coneixements de cadascú i elaboració d'inferències.
- Cerca guiada d'informació a la biblioteca escolar i amb l'ús de les TIC.
- Lectura, comprensió i anàlisi guiada de la informació provinent de documents escrits i audiovisuals que apareixen en diferents mitjans i suports.
- Interès pels textos escrits com a font d'informació i aprenentatge i com a mitjà de comunicació d'experiències.
- Participació en activitats de lectura col·lectiva.
- Lectura crítica de missatges escrits i audiovisuals (publicitat, informatius, relats de ficció).

## **Escriure**

- Composició de textos relacionats amb els temes treballats a classe i amb l'experiència personal: descripcions, explicacions, diàlegs, notícies, receptes, utilitzant procediments senzills d'escriptura: pensar, escriure i revisar.
- Elaboració d'audiovisuals senzills per descriure, narrar i explicar situacions quotidianes.
- Elaboració de textos escrits i d'audiovisuals a partir de models, per tal que millorin en l'organització dels mateixos (coherència i cohesió i ús del lèxic, ortografia i estructures morfosintàctiques adequats al seu nivell i al tema).
- Interès per la bona presentació dels textos escrits.
- Ús del programari del tractament de textos i d'edició gràfica i de presentació que els permeti escriure un text, amb la incorporació d'imatges i àudios.
- Valoració dels avenços de cadascú en l'escriptura i consciència de les mancances.
- Coneixements del funcionament de la llengua i el seu aprenentatge
- Observació de les diferències d'ús de la llengua oral i la llengua escrita en situacions comunicatives reals o simulades.
- Coneixement de diferents tipus de text: narració, instrucció, descripció, explicació.
- Coneixement de les diferents categories de missatges audiovisuals segons la seva funció (notícia, anunci, reportatge, ficció) i introducció dels elements bàsics del llenguatge audiovisual.
- Capacitat per millorar el treball escrit a través de l'organització i revisió de textos.

- Observació de la formació de paraules: derivació, composició, polisèmia, famílies de paraules en els temes treballats.
- Ús de la terminologia gramatical utilitzada en català.
- Coneixement i ús de l'ortografia bàsica en paraules utilitzades en contextos molt treballats.
- Coneixement i ús progressiu de les normes ortogràfiques constants (que no tenen excepcions).
- Introducció a l'accentuació gràfica: reconeixement de les paraules agudes, planes i esdrúixoles.
- Identificació i ús dels signes de puntuació més comuns apresos a llengua catalana.
- Ús de les normes ortogràfiques apreciament el seu valor social i la necessitat de cenyir-se a elles en els escrits. Coneixement de les normes treballades.
- Confiança en la pròpia capacitat per aprendre llengua i en les situacions d'aprenentatge compartit.

### **Dimensió literària**

- Lectura silenciosa de textos narratius: contes i novel·les. Ús de la biblioteca d'aula i d'escola.
- Lectura col·lectiva de novel·les amb comentaris sobre els temes i argument. Relació i raonaments sobre la vida fora del llibre.
- Lectura i recitació de refranys, dites i frases fetes, amb ritme, pronúncia i entonació adequats.
- Lectura de poemes i anàlisi i comprensió posterior per entendre el sentit del poema i el seu llenguatge: metàfores, personificacions, comparacions i adjectius.
- Lectura, anàlisi i reconeixement dels elements clau de la narració i de relats audiovisuals adequats a l'edat.
- Escriptura de poemes per comunicar sentiments, emocions, estats d'ànim o records, utilitzant llenguatge poètic: adjectius, comparacions i les estratègies necessàries per a expressar-ho per escrit, esborranys, revisions.
- Escriptura de contes, partint de lectures prèvies que serveixin de model, i que els facin pensar en el tema, els personatges, el context a través, de la planificació, textualització i revisió).



- Elaboració de missatges creatius i crítics mitjançant associacions d'imatges, i d'imatges i sons. Possibilitat d'associació amb textos escrits.
- Dramatització de situacions i textos literaris.

## LLENGUA ANGLESA

### Dimensió comunicativa

#### **Parlar i conversar**

- Participació activa en els intercanvis orals: formulació de preguntes, simulacions i diàlegs, en el context de l'aula i pròxims a l'alumnat.
- Reproducció i memorització de textos breus orals com cançons, poemes, rimes, amb acompanyament d'elements no verbals que ajudin a la comprensió de la llengua.
- Participació activa en les interaccions orals emprant la pronunciació, l'entonació, ritme i expressions orals habituals d'ús a l'aula i valorant i respectant les normes que regeixen la comunicació (torns de paraules, to de veu, gest adequat i rols).
- Producció de missatges breus orals que permetin parlar sobre la vida quotidiana al centre o en els entorns més propers de l'alumnat tant en activitats individuals com en grup.
- Ús de les estructures pròpies de la llengua estrangera en les produccions orals.
- Escoltar i comprendre
- Comprensió d'instruccions (rutines, ordres, etc.) simples i encadenades d'actuació a l'aula.
- Comprensió de missatges quotidians d'intercanvi social: saludar, acomiadar-se...; missatges d'ús freqüent a l'aula: la data, el temps (atmosfèric i l'hora), l'assistència; informacions personals sobre gustos, habilitats, sentiments, característiques físiques, rutines, entre altres.
- Identificació del lèxic bàsic d'un tema específic amb ajut d'il·lustracions o sense.
- Audició i comprensió global de textos orals de tipologia diversa, en diferents suports i formats (diàleg, relat, descripció) i amb un grau de dificultat adequat al nivell.
- Ús guiat d'estratègies de comprensió: anticipació del contingut, formulació d'hipòtesis, verificació, identificació de paraules clau.
- Comprensió de textos de tipologia diversa procedents de mitjans diversos i en diferents formats per accedir a una determinada informació i aprendre.
- Respecte i esforç d'atenció, comprensió i valoració per les intervencions orals dels altres.

## **Llegir i comprendre**

- Comprensió de textos senzills en suport paper i digital i de temàtica variada per copsar el sentit general i extreure'n informació per a la realització de tasques concretes o com a gaudiment de la lectura.
- Utilització de tècniques de lectura apreses en les llengües d'aprenentatge del centre que ajudin a la comprensió del text i que permetin la deducció del significat dels mots i expressions (predicció, suposició).
- Utilització de diccionaris il·lustrats en format paper i digital per a comprendre el significat del lèxic nou.
- Interès per la lectura de textos com a font d'informació i de plaer.
- Ús dels recursos de la biblioteca d'aula i escola com a font d'informació i de plaer.

## **Escriure**

- Producció de missatges breus relacionats amb situacions de la vida quotidiana, a partir dels models treballats a l'aula.
- Escriptura de textos breus seguint models treballats a l'aula amb una finalitat comunicativa, utilitzant, quan calgui, els recursos que ofereixen les TIC o d'altres llenguatges.
- Producció de textos a partir de models i incorporant expressions i frases senzilles conegudes i treballades oralment per transmetre informacions rellevants relacionades amb els temes de treball.
- Aprofitament de les tècniques i recursos de producció escrita apreses de les altres llengües del centre per a la producció de textos.
- Ús de les estructures pròpies de la llengua estrangera en les produccions escrites.
- Interès per la bona presentació i edició dels textos produïts.
- Coneixements del funcionament de la llengua i el seu aprenentatge
- Reconeixement i ús de lèxic, formes i estructures bàsiques pròpies de la llengua estrangera, prèviament utilitzades.
- Associació de grafia, pronunciació i significat a partir de models escrits i expressions orals. Ús intuïtiu de la decodificació.
- Ús d'habilitats i estratègies per aprendre nou lèxic, expressions i estructures (repetició, memorització, associació, utilització de suports multimèdia) de forma individual però també en grup.

- Ús de recursos TIC amb suports multimèdia per al treball de vocabulari bàsic i d'ampliació i d'estructures lingüístiques de la llengua estrangera.
- Ús de recursos que ajudin a l'aprenentatge de la llengua (memorització, recitació, associació de mots) i reflexió sobre el propi aprenentatge, especialment per captar els petits avenços que s'assoleixen.
- Valoració i confiança en la pròpia capacitat per aprendre una llengua estrangera com a instrument per a la realització de tasques, com a eina d'aprenentatge i d'accés al coneixement i com a llengua de comunicació dins i fora de l'aula.

## **Dimensió plurilingüe i intercultural**

Llengua catalana, castellana i primera llengua estrangera

- Valoració de la llengua com a instrument de comunicació, d'aprenentatge i d'aproximació a d'altres cultures i obertura a la diversitat de llengües i cultures del món.
- Valoració de la llengua i cultura catalanes, a partir del coneixement i valoració d'altres llengües i cultures presents a l'aula.
- Valoració de conèixer altres llengües que la pròpia per poder comunicar-se amb més gent, buscar informació a Internet, llegir textos.
- Valoració de la pròpia identitat lingüística i de la riquesa que representa poder parlar més d'una llengua.
- Actitud positiva d'interès i de confiança davant de la diversitat de llengües i cultures.
- Acceptació positiva de l'altre, del diferent, de la diversitat lingüística i cultural i actitud receptiva cap a persones que parlen altres llengües i tenen altres cultures diferents i interès per a comprendre-les.
- Actitud crítica davant estereotips lingüístics i audiovisuals que reflecteixen prejudicis racistes, classistes o sexistes.
- Ús d'un llenguatge no discriminatori i respectuós amb les diferències.
- Consciència que hi ha famílies al si de les quals es parlen diverses llengües.
- Consciència positiva i coneixement de la varietat lingüística (llengües diferents o varietat d'una mateixa llengua) existent en el context social i escolar, a partir de persones conegudes, anuncis, cançons. Identificació de semblances i diferències.
- Coneixement d'algunes llengües d'Espanya i valoració positiva de la riquesa que suposa aquesta diversitat.
- Coneixement del fet que al món hi ha llengües molt diverses i que cada llengua té diferents regles.
- Coneixement que hi ha escriptures diferents i que un mateix alfabet pot servir per a l'escriptura de diferents llengües.
- Interès i motivació per a conèixer el funcionament de distintes llengües i comparar-les per observar semblances i diferències.

- Recerca, percepció i anàlisi de la realitat multilingüe i pluricultural de les famílies i l'entorn de l'alumnat (a partir de persones conegudes, anuncis, cançons, objectes, documents, rètols d'establiments) identificant semblances i diferències.
- Identificació en produccions de diferents llengües romàniques (o d'altres llengües) de paraules que s'assemblen, arriscant-se a trobar el significat usant estratègies de comprensió (hipòtesis, inferències).
- Coneixement d'algunes semblances i diferències en els costums quotidians i ús de les formes bàsiques de relació social als països on es parla la llengua estrangera i el nostre.
- Identificació de paraules de llengües diferents que s'assemblen i de la relació amb el seu significat.
- Percepció de les dificultats de comunicació amb persones que parlen altres llengües i plantejament de possibles solucions verbals i no verbals per resoldre les situacions.
- Identificació dels comportaments i rituals (sobretot socials, com les salutacions i els comiats) que són característics de la llengua estrangera.
- Ús de la llengua estrangera per expressar i manifestar sentiments i afeccions en situacions d'aula.
- Valoració positiva de les diferents activitats culturals i lingüístiques del centre en què s'utilitza la llengua estrangera i participació activa en elles.
- Valoració de les produccions tradicionals i actuals (rimes, cançons, contes, textos breus) de la llengua estrangera.
- Actitud positiva d'interès i de confiança davant de l'aprenentatge de llengües estrangeres i per conèixer altres llengües i cultures.

## **CONEIXEMENT DEL MEDI NATURAL, SOCIAL I CULTURAL**

### **L'entorn i la seva conservació**

- Sol- Terra- Lluna- Traslació- Rotació.
- Temperatura, direcció i velocitat del vent, precipitacions. Registre meteorològic.
- Relleu i accidents geogràfics més rellevants de l'entorn.
- Paisatges diferents propers i llunyans, naturals i humanitzats.
- Plànols i mapes del poble. Iniciació en el seu ús i elaboració.
- Ús sostenible de l'entorn.
- Un treball d'investigació d'una qüestió rellevant. Ús de les TIC.

### **El món dels éssers vius**

- Funció de nutrició en plantes i animals
- Funció de relació en plantes i animals relacionant-les amb els seus hàbitats.
- Funció de reproducció a partir de l'observació en animals i plantes.
- Classificació de vertebrats i plantes de l'entorn proper a partir de característiques observables utilitzant claus dicotòmiques senzilles.
- Identificació d'activitats econòmiques relacionades amb la cria d'animals i cultiu de plantes.
- Interès per la protecció i cura d'animals i plantes.
- Interès per generar preguntes científiques i per a la construcció de respostes coherents amb el coneixement científic.

### **Les persones i la salut**

- Morfologia externa del cos.
- Sistema nerviós i locomotor en relació a la seva participació en la funció de relació de les persones.
- Canvis físics i personals en les diferents etapes de la vida.
- Hàbits d'higiene, descans i exercici físic; alimentació sana i variada per una vida saludable.
- Identificació de missatges i pràctiques que no afavoreixen un bon desenvolupament personal ni de la salut.
- Expressió d'emocions i sensacions personals.

- Respecte per les dels altres.
- Formulació de propostes i d'activitats creatives per al temps de lleure.
- Identificació d'activitats d'oci individuals i col·lectives.

### **Persones, cultures i societat.**

- Identificació dels elements bàsics de l'estructura econòmica, social, política i administrativa dels municipis i comarques.
- Identificació de les relacions interpersonals dins d'una comunitat o grup (participació activa, cooperació, diàleg, resolució de conflictes)
- Valoració de la diversitat cultural, social i de gènere.
- Respecte per les diferències.
- Identificació de les manifestacions culturals com a elements de cohesió social.
- Mobilitat viària: identificació de situacions que poden comportar risc.
- Actituds de consum responsable. Anàlisi de missatges publicitaris i valoració de la seva incidència en la presa de decisions de la vida quotidiana.
- Identificació i descripció d'alguns trets demogràfics i econòmics a partir d'observació directa de l'entorn proper, de dades i de representacions gràfiques.
- Anàlisi i comparació de dades d'entorns rurals i urbans.
- Elaboració d'un estudi de cas sobre elements característics de l'entorn per mitjà del treball cooperatiu i utilitzant diferents fonts d'informació diverses (documents, informacions orals, mitjans de comunicació, internet...)

### **Canvis i continuïtats en el temps**

- Canvis en les persones al llarg de la vida. Ús de tècniques de registre i representació de la història pròpia i del passat familiar proper.
- Ús de fons d'informació històrica per veure quins canvis es produeixen en l'entorn proper.
- Anàlisi de l'evolució d'algun aspecte de la vida quotidiana al llarg del temps, comparant cultures allunyades en l'espai o el temps.  
Ús d'unitats de mesura temporal.  
Aplicació de les nocions de canvi i continuïtat.
- Patrimoni comarcal natural i cultural:
  - descoberta i valoració
  - nocions de canvi i continuïtat en el paisatge



- Anàlisi diacrònic i sincrònic d'algun fet social i cultural (habitatge, vestit, utilitatge en diferents cultures amb treball cooperatiu i ús de les TIC)
- Paper de les dones i els homes en la història (individual i col·lectivament)

### **Matèria i energia**

- Mesura, comparació i ordenació de propietats de materials: longitud, massa, capacitat, temperatura.
- Conservació de la massa i el volum en els canvis de forma.
- Aigua: els seus estats, el cicle, els seus usos socials i la importància d'un ús responsable.
- Fonts d'energia i cadenes energètiques relacionades amb canvis observats en la vida quotidiana.
- Valoració de l'ús responsable de les fonts d'energia.
- Experimentació de la transmissió del so en els diferents medis. Valoració del soroll i la contaminació acústica.
- Formulació de preguntes sobre propietats i canvis dels materials. Disseny i realització per donar-hi resposta.  
Anàlisi i comunicació escrita dels resultats.
- Responsabilitat en el manteniment de la neteja, ordre, estalvi de materials i energia a casa i a l'escola.

### **Entorn, tecnologia i societat**

- Identificació de formes d'energia amb què funcionen algunes màquines.
- Identificació del funcionament de: eix, roda, politja, pla inclinat, engranatges...  
Utilització d'operadors mecànics per a la construcció d'estructures senzilles.
- Identificació d'eines, màquines i fonts d'energia utilitzades en diferents èpoques històriques i la seva relació amb les condicions de la vida i de treball.
- Elements bàsics de l'ordinador i programari: finestres i menús.
- Ampliació de l'ús del programari bàsic del processador de text, edició g`rafica i presentació amb textos, imatges, dibuixos i àudio.
- Cerca, amb ajudes, a Internet. Reconeixement de les pàgines web.
- Ús del correu electrònic i d'entorns virtuals de comunicació amb ajudes.
- Ús de la càmera fotogràfica.
- Iniciació a la càmera de vídeo.

## **EDUCACIÓ ARTÍSTICA**

### **Explorar i percebre**

#### *Visual i plàstica*

- Identificació de la diversitat de materials i de qualitats, i les tecnologies que s'utilitzen en la creació d'objectes artístics i imatges mitjançant l'observació de produccions en l'entorn artístic i cultural i dels mitjans de comunicació.
- Aproximació al paper social i cultural de les exposicions culturals i d'art, del cinema, del teatre i dels mitjans de comunicació (publicitat, premsa, Internet) i de les produccions audiovisuals.
- Apreciació de la incidència de la cultura visual de l'entorn i del patrimoni cultural en la vida quotidiana de les persones i en la forma de pensar.
- Apreciació que la manera de ser i de pensar, els valors i les creences influeixen en la manera com ens relacionem amb i a través de l'art. Valoració positiva de la diversitat de posicionaments, judicis i arguments que desvetllen els objectes i les imatges.
- Exploració i diàleg entorn al que les imatges, les produccions audiovisuals i els objectes poden explicar del món i de nosaltres mateixos.
- Observació de recursos formals del llenguatge audiovisual i la seva funció expressiva i estètica (enquadrament, planificació i punt de vista).
- Reconeixement de manifestacions culturals, populars i tradicionals de Catalunya i de la seva imatgeria. Interès per a conèixer i dialogar sobre les diverses experiències culturals de companys i companyes.
- Interès per qüestionar-se i cercar informació sobre els motius i les raons de l'art i dels contextos de producció artística.
- Observació i discriminació de materials, colors, formes, volums, línies, contorns, textures, grandàries, perspectives, en la bidimensionalitat, i la tridimensionalitat dels objectes, les imatges i les obres artístiques.
- Establiment de relacions entre les qualitats perceptibles de les produccions artístiques i el que commou o provoca. Identificació d'alguns materials i tecnologies emprats pels artistes en el present i en el passat.
- Percepció que a través de la implicació, de la resolució de problemes i de la constància, s'arriba a la satisfacció en la comprensió, interpretació i creació artística.

## Música i dansa

- Identificació de la varietat de sons, músiques, moviments corporals i tecnologies que utilitzen les artistes i els artistes en l'expressió musical i corporal mitjançant l'escolta i l'observació de produccions en l'entorn artístic i cultural. Reconeixement de famílies instrumentals.
- Exploració i diàleg de com les artistes i els artistes expressen, mitjançant la música i la dansa, idees i emocions molt properes a les nostres experiències.
- Reconeixement de cançons i danses populars i tradicionals de Catalunya. Interès per a conèixer i dialogar sobre les diverses experiències culturals de companys i companyes a través de la música i la dansa.
- Reconeixement d'estructures de simultaneïtat sonora en produccions musicals i artístiques.
- Apreciació de la incidència de la cultura musical i corporal de l'entorn i de la manera de ser i de pensar propis, i en la manera com ens relacionem amb i a través de les manifestacions musicals i escèniques. Valoració positiva de la diversitat de posicionaments, judicis i arguments que desvetllen les expressions musicals i corporals.
- Interès per la cerca d'informació (individual i col·lectiva) sobre compositors/es, intèrprets, festivals de música i manifestacions musicals i informació a l'entorn de la dansa.
- Reconeixement de petites formes musicals, de qualitats del so, d'instruments i formacions instrumentals i vocals en peces musicals.
- Reconeixement i representació d'elements musicals i plàstics a través del moviment corporal.
- Percepció que a través de la implicació i de la constància, s'arriba a la satisfacció en la comprensió, interpretació i creació artística.
- Reconeixement de la presència de la música i la dansa en els mitjans de comunicació.

## Interpretar i crear

### Visual i plàstica

- Experimentació i recerca de les possibilitats expressives i plàstiques i de transformació dels materials; les possibilitats espacials en la intervenció bidimensional i tridimensional; les accions que permeten els materials i les tècniques artístiques del passat i del present (fotografia, imatge digital, animació).
- Disseny i composició individual i col·lectiva d'imatges i objectes utilitzant materials tècniques i procediments diversos (materials naturals, industrials i de rebuig, recursos plàstics, fotografia, recursos de les TIC...), atenent a l'equilibri/tensió i utilitzant ritmes visuals, plans (figura-fons) i punts de vista diversos.
- Ús progressiu d'imatges i objectes de l'entorn proper, amb la finalitat d'explicar algun aspecte de la nostra vida. (imatgeria popular i mediàtica, els records, la vida quotidiana, la història i la memòria del barri).
- Elaboració de propostes artístiques a resultes de la percepció sensorial, la imaginació, les experiències, la realitat, les idees i les emocions, tot preveient els recursos necessaris i les possibilitats dels materials, i avançant amb confiança i amb satisfacció en el procés de producció.
- Caracterització de personatges, producció d'imatges i objectes, recreació d'espais imaginaris, creació d'estructures, decorats i exposicions amb propòsits relacionables amb la pròpia experiència i amb el desenvolupament d'activitats culturals als centres educatius i enregistraments audiovisuals.
- Assumir responsabilitats i afavorir dinàmiques de treball cooperatiu i participatiu en l'elaboració de projectes artístics i culturals.
- Utilització progressiva de les terminologies pròpies dels llenguatges artístics: pintura, dibuix, escultura il·lustració, arquitectura, gravat, collage, modelatge, construcció, fotografia, imatge digital, cinema-vídeo.
- Interès, valoració i respecte pel fet artístic propi i dels altres i per les obres artístiques de diferents característiques.
- Consciència del propi aprenentatge en els processos de la producció, creació i interpretació artística.

## Música i dansa

- Interpretació, improvisació i creació de cançons a una i més veus, danses, jocs motrius desenvolupant l'afinació, la dicció, la tècnica vocal, instrumental i corporal i la coordinació tant individual com col·lectiva. Pràctica de tècniques bàsiques de moviment acompanyats o no de seqüències sonores, cançons i obres musicals.
- Interpretació de cançons i danses tradicionals catalanes i cançons i danses d'altres països, en especial d'on provenen companys i companyes de classe.
- Composició individual i col·lectiva de cançons, músiques i coreografies utilitzant materials i instruments de percussió diversos, inclosos els recursos TIC i audiovisuals. Incorporació progressiva de la terminologia corresponent.
- Creació i producció de música i de danses que es relacionin amb les pròpies idees, emocions o experiències. Recerca i utilització de músiques que ens mostren com som: cançons, danses, (populars, culturals i mediàtiques).
- Elaboració de produccions musicals, escenogràfiques i audiovisuals a partir de la percepció sensorial, la imaginació, les experiències, la realitat, les idees i les emocions, tot preveient recursos necessaris i avançant amb confiança i satisfacció en el procés de producció.
- Utilització progressiva de les terminologies pròpies dels llenguatges artístics: grafia musical convencional en la lectura, interpretació i creació de partitures senzilles, terminologia pròpia de la dansa.
- Interès, valoració i respecte pel fet artístic propi i dels altres i per les obres artístiques de diferents característiques.
- Acceptació i adaptació de les pròpies possibilitats davant de la producció, creació i interpretació artística.
- Connexions amb altres àrees
- Comunicació de judicis i arguments sobre objectes i imatges artístics.
- Identificació de materials i qualitats dels objectes i de les tecnologies per produir-los.
- Ús d'objectes i imatges per explicar aspectes de la vida pròpia i de l'entorn.

## **EDUCACIÓ FÍSICA**

### **El cos: imatge i percepció**

- Descobriment dels elements orgànics i funcionals relacionats amb el moviment.
- Adequació de la consciència i control del cos en relació amb la tensió, la relaxació i la respiració.
- Representació del propi cos i el dels altres.
- Adequació de la postura a les diferents necessitats expressives i motrius.
- Realització d'activitats en las que intervingui l'equilibri estàtic i dinàmic.
- Intervenció de l'organització espacio-temporal en el desenvolupament d'activitats físiques.
- Valoració i acceptació de la pròpia realitat corporal i la dels altres.

### **Habilitats motrius i qualitats físiques bàsiques**

- Execució de formes i possibilitats de moviment, ajustant i consolidant els elements fonamentals a l'execució de les habilitats motrius bàsiques.
- Utilització eficaç de les habilitats bàsiques i específiques en medis i situacions conegudes i estables.
- Elaboració d'un control motriu i domini corporal.
- Consecució de la millora de les qualitats físiques bàsiques de forma genèrica i orientada a l'execució motriu en múltiples situacions.
- Disposició a participar en activitats diverses, acceptant les diferències individuals en el nivell de l'habilitat.
- Pràctica d'activitats físiques elaborades.
- Apreciació de l'esforç tant individual com col·lectiu en les activitats físiques.

### **Activitat física i salut**

- Adquisició d'hàbits posturals i alimentaris saludables relacionats amb l'activitat física i la higiene corporal.
- Adopció de mesures bàsiques de seguretat en la pràctica de l'activitat física i utilització dels materials i els espais d'acord amb unes normes.
- Pràctica habitual d'exercicis d'escalfament previs i control de l'esforç durant la realització de l'activitat física.

- Actitud favorable cap a l'activitat física en relació amb la salut.

### **Expressió corporal**

- Experimentació del cos i el moviment com instruments d'expressió i comunicació.
- Adequació del moviment a estructures espacio-temporals.
- Expressió d'emocions i sentiments a través del cos, el gest i el moviment.
- Utilització d'objectes i materials com a instruments d'expressió i comunicació.
- Participació en la creació i interpretació de situacions que suposin comunicació corporal.
- Participació en la realització de balls, danses i coreografies senzilles.
- Valoració i apreciació de les diferents formes d'expressar-se.

### **El joc**

- Apreciació del joc com a element de la realitat social i cultural.
- Participació en diferents tipus de joc.
- Execució i descobriment de les estratègies bàsiques del joc relacionades amb la cooperació, l'oposició i la cooperació/oposició en relació amb les regles del joc.
- Actitud responsable en relació amb l'estratègia del joc.
- Reconeixement i valoració de les persones que participen en el joc.
- Comprensió, acceptació i compliment de les normes del joc.
- Valoració de l'esforç en els jocs.
- Valoració del joc com a mitjà de relació, de divertiment i d'ús del temps de lleure.

## **MATEMÀTIQUES**

### **Numeració i càlcul**

#### ***Comprensió dels nombres, de les seves formes de representació i del sistema de numeració***

- Comprensió del sistema de numeració decimal. Valor posicional.
- Lectura i escriptura dels nombres fins al milió.
- Fracció com a part d'una unitat i d'una col·lecció.
- Diferents models de representació de fraccions.
- Nombres naturals i fraccionaris comuns ( $1/2$ ,  $1/3$ ,  $1/4$ ) dins la recta numèrica. Arrodoniment en context.
- Euro i cèntims. Interpretació i ús de les unitats de mesura.
- Decimals i fraccions com a nombres que aproximen més la mesura.
- Cerca i anàlisi de peculiaritats dels nombres (parells, senars, de la taula del...)
- Interpretació dels nombres naturals i de codis numèrics en taules i gràfics. Elaboració de gràfics i taules a partir del comptatge i la mesura.
- Ús de propietats numèriques per recollir, descriure i interpretar dades.

#### ***Comprensió dels significats de les operacions i de les relacions que hi ha entre unes i altres***

- La multiplicació i la divisió amb nombres naturals. Comprensió dels diferents significats i la relació que hi ha entre una i altra.
- Identificació i ús de les operacions inverses: suma/resta i multiplicació/divisió.
- Exploració de les propietats de les operacions.

#### ***Comprensió del funcionament del càlcul i l'estimació***

- Agilitat mental per a descompondre nombres additivament i factorialment.
- Automatització de les taules de multiplicar.
- Representació geomètrica dels nombres i del producte relacionada amb la descomposició factorial.
- Desenvolupament de l'agilitat en el càlcul: ús de les relacions entre les operacions. Establiment d'analogies entre càlculs (pas de les unitats a les desenes i centenes)
- Explicació i contrast de les estratègies de càlcul emprades.
- Estimació de resultats de les operacions amb nombres naturals.



- Restes portant-ne, multiplicacions i divisions amb nombres naturals amb algorismes estàndard.
- Sumes i restes amb fraccions senzilles acompanyades de diferents formes de representació gràfica.
- Ús de models geomètrics per a resoldre problemes numèrics.
- Ús de les calculadores i recursos TIC per a desenvolupar el càlcul i per explorar nombres i les operacions.
- Selecció del tipus de càlcul adequada a cada situació: càlcul mental, escrit o calculadora.
- Càlcul amb monedes: euros i cèntims.

## **Relacions i canvis**

### ***Comprensió i anàlisi dels patrons , relacions i canvis***

- Anàlisi de peculiaritats dels nombres i les operacions. Sèries numèriques, geomètriques. Descoberta del patró.
- Creació de sèries numèriques i geomètriques.
- Cerca de regularitats.
- Descripció de situacions on es produeixen canvis o on es mantenen constants.
- Equivalències en l'ús de diferents unitats de mesura.
- Relació de perímetre-longitud i àrea-superfície.

### ***Ús de models i expressions matemàtiques per a representar les relacions***

- Expressió del patró d'una sèrie verbalment o gràficament.
- Modelització de situacions-problema mitjançant: objectes, gràfics (fletxes) signes matemàtics.
- Lectura i escriptura de frases amb els símbols: 0, =, >, <.

## **Espai i forma**

### ***Anàlisi de les característiques i propietats de les figures***

- Propietats de les figures de dues o tres dimensions (polígons, cercles, poliedres i cossos rodons): identificació i descripció verbal.
- Utilització de la mesura i els nombres per investigar propietats geomètriques.

- Representació, construcció i comparació de figures de dues o tres dimensions amb materials i recursos TIC.
- Classificació de les figures segons les seves propietats.
- Investigació de les relacions entre figures a partir de la seva composició, descomposició i transformació.
- Exploració i reconeixement de figures congruents\* i figures semblants.

### ***Localització i descripció de relacions espacials***

- Descripció de la localització i el moviment d'un objecte.
- Ús d'adreces o punts de referència per a moure's per l'entorn proper.
- Creació i ús de sistemes de coordenades per a localitzar distàncies entre dos punts i descriure camins.
- Realització, interpretació i ús de plànols d'itineraris coneguts.

### ***Identificació i aplicació de transformacions geomètriques***

- Simetries, desplaçaments, girs en figures de dues dimensions amb materials tradicionals i amb l'ús de les TIC. Predicció i descripció dels resultats.
- Descripció d'un o diversos moviments que mostrin que dos figures són congruents\*.
- Identificació de les simetries axial i central en figures de dues dimensions.

### ***Utilització de la visualització i de models geomètrics per resoldre problemes.***

- Identificació de les vistes parcials d'una figura.
- Construcció i representació sobre el paper de polígons i poliedres.
- Creació i descripció d'imatges mentals d'objectes, patrons i camins.
- Identificació i construcció de figures en tres dimensions a partir de representacions en dues dimensions i a l'inrevés.
- Ús del regle, escaire i recursos TIC per ampliar la capacitat de raonament espacial
- Ús de conceptes espacials per a recollir, descriure i interpretar dades.
- Ús de models geomètrics per a resoldre problemes numèrics i de mesura.

## **Mesura**

### ***Comprensió de les magnituds mesurables, de les unitats i del procés de mesurar***

- Reconeixement de magnituds de:
  - longitud · massa · capacitat · àrea · temps · amplitud d'angles
- Comparació directa d'angles i àrees.
- La mesura com a aproximació.
- Ús de múltiples i submúltiples de la unitat. Ús dels decimals i fraccions com a nombres que permeten aproximar una mesura.
- Ús de les unitats més comuns del Sistema Internacional:
  - longitud: Km, m, cm, mm
  - massa: Kg, g
  - capacitat: l, ml
- Equivalència de les unitats més comunes en contextos significatius. Interpretació de l'equivalència en l'ús de diferents unitats de mesura.
- Utilització de la mesura i dels nombres per investigar propietats geomètriques.
- Comprensió i ús de les unitats de temps (any, mes, setmana, dia, hora, minut) i de les seves relacions. Coneixement del calendari. Lectura i interpretació de taules de mesura d'ús comú.

### ***Aplicació de tècniques i instruments adequats per mesurar.***

- Desenvolupament d'estratègies d'estimació en les diferents magnituds, tot utilitzant referents comuns.
- Selecció de la unitat i instrument adequat per a realitzar una mesura.
- Ús del regle, la cinta mètrica i les balances.
- Disseny d'activitats de mesura dins d'un context significatiu.
- Relació perímetre-longitud i àrea-superfície.
- Descripció oral i escrita del procés de mesura.
- Reconeixement i ús de l'estructura multiplicativa en el procés de mesurar.
- Interpretació i expressió d'interval de mesura.
- Ús de models geomètrics per a resoldre problemes numèrics i de mesura.

## **Estadística i atzar**

### ***Formulació de preguntes abordables amb dades i recollida, organització i presentació de dades rellevants per respondre-les***

- Formulació de preguntes basades en fets propers i interessos propis.
- Recollida de dades mitjançant observacions, enquestes i experiments amb mostres més petites de 50. Interpretació de la freqüència absoluta.
- Lectura, interpretació i utilització de representacions de dades (en particular gràfics com pictogrames i diagrames de barres), amb recursos tradicionals i tecnològics.
- Ús de la numeració i de conceptes especials per recollir, descriure i interpretar dades.
- Reconeixement de les diferències en la representació de dades qualitatives i quantitatives.
- Lectura i interpretació de dades estadístiques i de gràfics extrets de llibres, diaris, Internet i altres mitjans.

### ***Selecció i ús de mètodes estadístics per analitzar dades***

- Descripció de la forma i de les característiques més importants d'un conjunt de dades.
- Anàlisi de les característiques d'una col·lecció de dades quantitatives ordenades.
- Identificació i comprensió de les nocions de moda i mediana. Aplicació a la resolució de problemes.
- Introducció a la noció de mitjana aritmètica.

### ***Treure conclusions i fer prediccions basades en dades***

- Distinció entre el que mostren les dades i el que esperàvem dels resultats.
- Comprensió que molts conjunts de dades són mostres de poblacions més grans. Aplicació a la resolució de problemes.
- Descripció oral d'una situació a partir de l'anàlisi de dades.

### ***Comprensió i aplicació de conceptes bàsics d'atzar***

- Descripció de processos i discussió del seu grau de probabilitat utilitzant expressions com: segur, impossible, possible.

- Inici a la quantificació de la probabilitat de resultats que un succés sigui segur, possible o impossible.
- Predicció de la probabilitat de resultats d'experiments senzills i comprovació de les prediccions.
- La probabilitat mitjana. Experimentació amb experiments i jocs que produeixin pocs resultats.
- Resolució de problemes on intervinguin factors d'atzar.
- Ús de l'atzar per reforçar conceptes numèrics.